

REVISIONSRAPPORT

Granskning av delårsrapport per 31 augusti 2010

Eskilstuna Kommun

**Utförd av
Katarina Nygren
Maria Junkrans
Andreas Pettersson**

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
2	INLEDNING	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Syfte och granskningens omfattning	4
3	ÖVERGRIPANDE ANALYS	4
3.1	Utformning av delårsrapporten	4
3.2	Analys av resultatutvecklingen	5
3.3	Balansräkningen.....	5
3.4	Kommentarer avseende de väsentligaste dotterbolagen	6
4	KOMMENTARER OM RESULTAT	6
4.1	4.1 Prognostiserat resultat	6
4.1.1	Barn- och utbildningsnämnden	7
4.1.2	Vuxennämnden	7
4.1.3	Arbetsmarknads- och familjenämnden	7
4.1.4	Kommunstyrelse	7
4.1.5	Stadsbyggnadsnämnden	8
4.1.6	Övriga nämnder	8
4.2	Lagstadgade krav	8
4.3	Avstämning av balanskravet	9
4.4	Finansiella mål	9
4.5	Verksamhetsmål och måluppfyllelse	9

1 Sammanfattning

Vi har översiktligt granskat Eskilstuna kommuns delårsrapport per 31 augusti 2010. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Delårsrapporten uppfyller i allt väsentligt lagstiftarens krav och god redovisningssed och ger därmed en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.
- Delårsrapporten ger i huvudsak en god bild av resultatet för kommunen som helhet per den 31 augusti och den förväntade utvecklingen med prognos för helåret. En fyllig redovisning av såväl kommunens verksamhet som ekonomi lämnas.
- Dokumentationen av de väsentliga balansposterna bedöms tillräcklig
- De övergripande finansiella målen är uppfyllda för kommunen som helhet. Samtliga nämnder prognostiseras uppfylla sina budgetar på helår. Stadsbyggnadsnämnden uppvisar per delår ett prognostiserat underskott på 11,1 mnkr. Underskottet föreslås läkas genom att kommunstyrelsen beviljar nämnden extra anslag på motsvarande belopp. Två av fem kommunala bolag har en budget i balans.
- Balanskravet i kommunen är uppfyllt för delåret, och om prognosen för helåret infrias kommer balanskravet även kunna uppfyllas per 10-12-31.
- I kommande års årsplaner bör tydliggöras hur kommunen tolkar begreppet "god ekonomisk hushållning".
- Vad gäller måluppfyllnad av de åtta målområdena som definieras i kommunens strategiska inriktning följer sju av områdena i huvudsak plan. Målområdet "God utbildningsnivå och arbete åt alla" uppnår i lägre grad måluppfyllelsen och åtgärder krävs. På detta område har kunskapsresultaten i grundskolan och gymnasieskolan försämrats. Därtill har försörjningsstödet ökat trots att den öppna arbetslösheten minskat under året. Kommunstyrelsen föreslås bevilja skolan 6 mnkr i extra anslag under hösten 2010 i syfte att förbättra kvaliteten i skolan. För att minska försörjningsstödet har ett fullmäktige beslutat om ett samarbete med arbetsförmedlingen kring arbetsmarknadsåtgärder.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Vi har av Eskilstuna kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2010-08-31.

2.2 Syfte och granskningens omfattning

Granskningen av delårsrapporten har i enlighet med praxis varit översiktlig. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision på så sätt att den främst baseras på analytisk granskning och fokuserar på väsentliga områden.

Granskningen inriktas på att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenlig med fullmäktiges mål för den ekonomiska förvaltningen. Den innefattar även kontroller av att kommunens delårsrapport är upprättad enligt lagen om kommunal redovisning, rekommendationer från rådet för kommunal redovisning samt kommunens egna anvisningar.

I granskningen ingår kommunens verksamhet och den sammanställda redovisningen omfattande de kommunala bolagen.

Granskningen av delårsrapporter har koncentrerats till att bedöma väsentliga poster i delårsbokslutet samt en analys av resultatutfallet mot budget och prognos. Granskningen omfattar även en övergripande analys av kommunens mål och måluppfyllelse.

3 Övergripande analys

3.1 Utformning av delårsrapporten

Delårsrapporten upprättas i enlighet med de krav som finns i lagen om kommunal redovisning samt efter samma redovisningsprinciper som årsbokslutet 2009 samt som föregående års delårsrapport. Enligt kommunallagen ska delårsrapport upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Rapporten ska omfatta en period av minst hälften och höst två tredjedelar av räkenskapsåret. Delårsrapporten ska vara strukturerad på samma sätt som årsredovisningen och åtminstone innehålla förvaltningsberättelse, resultaträkning samt balansräkning. Även finansieringsanalys och relevanta nothänvisningar bör ingå.

Vi har noterat att delårsrapporten för Eskilstuna kommun och dess bolag i stort är upprättad enligt gällande regelverk och omfattar två tredjedelar av räkenskapsåret.

3.2 Analys av resultatutvecklingen

DELÅRSRAPPORT PER 31 AUGUSTI 2010						
RESULTATRÄKNING (mkr)						
	Utfall	Bokslut	Budget	Utfall	Prognos	Avvikelse
	2009-08-31	2009	2010	2010-08-31	2010	budget/ prognos
Verksamhetens intäkter	674,6	1 027,0	987,7	639,6	959,4	-28,3
Jämförelsestörande intäkter	23,6	33,9		17,7	22,9	22,9
Verksamhetens kostnader	-3 356,1	-5 025,5	-5 211,6	-3 331,8	-5 131,0	80,6
Jämförelsestörande kostnader	-22,8	-40,3		-11,8	-11,8	-11,8
Avskrivningar	-112,5	-133,7	-137,3	-94,2	-141,3	-4,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 793,2	-4 138,6	-4 361,2	-2 780,5	-4 301,8	59,4
Skatteintäkter	2 201,8	3 313,6	3 346,3	2 288,5	3 427,5	81,2
Generella statsbidrag och utjämning	634,7	945,6	1 111,2	736,4	1 104,7	-6,5
Finansiella intäkter	76,9	111,0	83,5	61,5	90,1	6,6
Finansiella kostnader	-73,7	-111,6	-99,7	-68,4	-97,3	2,4
Resultat före extraord. poster	46,5	120,0	80,1	237,5	223,2	143,1
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Verksamhetens nettokostnad för Eskilstuna kommun uppgår per 2010-08-31 till -2 780,5 mnkr. Periodens resultat är positivt och uppgår till 237,5 mnkr. Budgeten för 2010 redovisade ett positivt resultat på 80,1 mnkr. I samband med delårsbokslutet har även en prognos för 2010 upprättats, vilken visar ett resultat på 223,2 mnkr.

Skatteunderlagsprognoserna visar på något högre skatteintäkter än budgeterat.

Några väsentliga felaktigheter har ej noterats vad det gäller resultaträkningens poster. Vi kan också konstatera att kommunen i år redovisar ett positivt resultat och därmed kommer att kunna leva upp till balanskravet för verksamhetsåret.

3.3 Balansräkningen

Balansräkningens poster har granskats översiktligt. Balansomslutningen för Eskilstuna kommun per 2010-08-31 uppgår till 4 958 mnkr. Den mest väsentliga tillgångsposten är mark byggnader och tekniska anläggningar som redovisas med 2 646 mnkr. Balansposten har ökat med ca 169 mnkr sedan föregående år, vilket främst förklaras av aktivering av äldreboende i Slagsta. Sedan

delårsrapporten och årsbokslut 2009 har 116,9 mnkr aktiverats avseende Eskilstuna kommuns medfinansiering av Citybanan. Samtidigt har motsvarande avsättning bokats upp. Det redovisade beloppet utgörs av det avtalade beloppet som räknats upp enligt ett beräknat index. Eget kapital uppgår till 1 856 mnkr.

3.4 Kommentarer avseende de väsentligaste dotterbolagen

Kommunens bolag prognostiserar ett resultat på 85 mnkr för 2010 vilket är 27 mnkr sämre än budget.

Kommunföretag prognostiserar ett resultat på -26 mnkr. Detta är 14 mnkr sämre än budget vilket i huvudsak förklaras av förändringar av ägarreversen mellan bolaget och kommunen. Underskottet är kostnadsneutralt på kommunkoncernnivå.

Eskilstuna Energi och Miljö AB prognostiserar ett resultat på 115 mnkr vilket är 13 mnkr lägre än budget. I huvudsak förklaras underskottet av lägre pris på elcertifikaten.

Kommunfastigheter prognostiserar ett resultat på 20,6 mnkr vilket är 3,1 mnkr bättre än budget.

Parken Zoo prognostiserar ett resultat på -14,1 mnkr för 2010. Det är 4,1 mnkr sämre än budget. Underskottet beror på 15 500 färre antal besökare än beräknat.

4 Kommentarer om resultat

4.1

4.1 Prognostiserat resultat

I delårsrapporten kommenteras resultat och förändringar som skett eller bedöms ske under året. Den valda formen med kortfattad information och en illustrativ rubrik, ger läsaren en bra översikt över årets väsentliga händelser.

Den prognos som satts i samband med delårsbokslutet visar att flertalet nämnder kommer att hålla budget eller redovisa ett bättre resultat än budgeterat. Endast Stadsbyggnadsnämnden beräknas få ett resultat som för helåret är sämre än budgeterat (-11,1 mnkr). Sammantaget prognostiseras samtliga nämnder inom Eskilstuna kommun redovisa ett överskott mot budget på ca 15,4 mnkr (driftredovisning).

Nämnderna ger överlag en god redovisning av verksamhet och ekonomi. Nedan kommenteras närmare prognostiserad avvikelse mot budget för de tre största nämnderna samt de två nämnder (Kommunstyrelsen samt Stadsbyggnadsnämnden) som redovisar störst prognostiserad avvikelse mot budget för helåret 2010.

4.1.1 Barn- och utbildningsnämnden

(mnkr)	Utfall 0831	Budget 2010	Prognos 2010	Avvikelse budget/prognos
Resultat	1 102,6	1 680,0	1 679,3	0,7

Barn- och utbildningsnämnden ser ut att kunna hålla budget och till och med redovisa ett överskott om 0,7 mnkr jämfört med budget enligt den prognos som sattes vid delårsbokslutet.

4.1.2 Vuxennämnden

(mnkr)	Utfall 0831	Budget 2010	Prognos 2010	Avvikelse budget/prognos
Resultat	747,0	1 145,3	1 137,3	8,0

Vuxennämnden prognostiserar ett överskott på 8,0 mnkr jämfört med budget. Förbättringen jämfört med budget beror främst på förskjutning av uppstart av nya verksamheter, samt att användandet av vikarier varit lägre än tidigare år genom effektivare planering och återhållsamhet.

4.1.3 Arbetsmarknads- och familjenämnden

(mnkr)	Utfall 0831	Budget 2010	Prognos 2010	Avvikelse budget/prognos
Resultat	377,9	583,4	575,0	8,4

I den prognos för helåret 2010 som upprättats i samband med delårsbokslutet prognostiseras arbetsmarknads- och familjenämnden få ett överskott på 8,4 mnkr jämfört med budget. Överskottet är främst hänförligt till minskade vårdkostnader, t.ex. minskade antalet vård dygn på institution från 14 948 vård dygn i januari – juli 2009 till 9 165 vård dygn januari - juli 2010. De minskade vårdkostnaderna uppvägs till viss del av ökade kostnader för försörjningsstöd, men trots det prognostiseras nämnden totalt få en positiv avvikelse från budget på helårsbasis.

4.1.4 Kommunstyrelse

(mnkr)	Utfall 0831	Budget 2010	Prognos 2010	Avvikelse budget/prognos
Resultat	147,1	244,6	236,6	8,0

Helårsutfallet i driftbudgeten beräknas bli ett överskott med 8,0 miljoner kronor jämfört med budget. Den positiva avvikelser beror främst på att lägre licenskostnader förhandlats fram inom IT-området, att några större samarbetsavtal förhandlats ner till lägre nivåer, samt lägre personalkostnader till följd av försenade och senarelagda rekryteringar.

4.1.5 Stadsbyggnadsnämnden

(Mnkr)	Utfall 0831	Budget 2010	Prognos 2010	Avvikelse budget/prognos
Resultat	150,4	205,6	216,7	-11,1

Stadsbyggnadsnämnden prognostiserar ett resultat som är 11,1 mnkr sämre än budget för helåret. Främsta orsaken till detta är extra kostnader relaterade till den snörika vintern 2010. En bidragande orsak är även att principerna för aktivering av investeringsutgifterna ändrats, så att dessa nu aktiveras etappvis, vilket prognostiseras öka kapitalkostnaderna med 2,1 mnkr för 2010. Nämnden kommer att kompenseras för dessa ökade kostnader i samband med beslutet av delårsrapporten, vilket innebär att nämnden efter det har en ekonomi i balans.

4.1.6 Övriga nämnder

Övriga nämnder förväntas i princip nå sitt budgetmål för helåret. Torshälla stadsnämnd och Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott på 0,9 mnkr respektive 0,5 mnkr jämfört med budget. Miljö- och räddningstjänstnämnden prognostiserar ett resultat i nivå med budget.

4.2 Lagstadgade krav

Följande lagkrav gäller för samtliga kommuner:

- kommunfullmäktige ska fastställa mål för "god ekonomisk hushållning",
- uppföljning av dessa mål ska göras i delårsrapport och årsredovisning samt
- kommunens revisor ska granska och bedöma måluppfyllelsen
- balans mellan intäkter och kostnader och avstämning av dessa i delårsrapport samt årsredovisning.

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning ska styra kommunen ändamålsenligt och effektivt. Även om kravet primärt riktas mot fullmäktige så påverkas hela kommunorganisationen.

Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål samt verksamhetsmål. Det är endast av fullmäktige fastställda mål inom ramen för god ekonomisk hushållning som är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslutet. Initialt är det kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen ska utvärdera uppfyllelsen av de mål kommunfullmäktige fastställt. Revisorerna ska därefter på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

4.3 Avstämning av balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner redovisa positiva resultat, vilket innebär att de löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna. Vid avstämning av det lagstadgade balanskravet ska nedskrivningar beaktas enligt försiktighetsprincipen, medan realisationsvinster ska räknas bort.

Med utgångspunkt från 2010 års resultatprognos om 192 mnkr, hänsyn tagen till nedskrivningar och reavinster, finns inga indikationer på att balanskravet inte skulle uppnås 2010.

4.4 Finansiella mål

I budgeten finns inget särskilt avsnitt om god ekonomisk hushållning i Eskilstuna kommun. Även om budgeten inte explicit anger hur begreppet god ekonomisk hushållning ska tolkas i Eskilstuna är utgångspunkten inom den kommunala organisationen att god ekonomisk hushållning uppnås genom att de i årsplanen angivna strategiska målen för ekonomi i balans uppnås. I årsplanen finns följande mätbara mål för en ekonomi i balans:

- Årets resultat år 2010 ska uppgå till +/- 0 % av skatteintäkterna
- Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska nå minst sitt budgeterade resultat för 2010
- Självfinansieringsgraden ska uppgå till 89 %
- Inga avbetalningar på pensionsskulden

Eskilstuna kommuns resultat per 2010-08-31 uppgår till 219,8 mnkr, vilket innebär att balanskravet är uppfyllt. Om prognosen för helåret 2010 uppnås innebär det ett resultat på 192,3 mnkr, vilket betyder att balanskravet även då kommer att uppfyllas.

Samtliga nämnder utom Stadsbyggnadsnämnden prognostiseras nå sina budgetmål för helåret. Stadsbyggnadsnämndens beräknade underskott på ca 11 mnkr består nästan uteslutande på extra kostnader till följd av den snörika vintern. Nämnden föreslås beviljas extra medel av kommunstyrelsen under hösten 2010 för att kunna leva upp till budgetmålet för helåret. Flera av de kommunala bolagen beräknas ej nå sina budgeterade resultat för helåret.

Självfinansieringsgraden var 116 % per 31 aug 2010. Målet för självfinansiering bedöms även kunna uppnås för helåret.

Målet att ej betala av på pensionsskulden bedöms kunna uppnås för helåret.

4.5 Verksamhetsmål och måluppfyllelse

Vad Eskilstuna kommunkoncern under en mandatperiod ska åstadkomma för sina invånare, brukare och kunder anges i den strategiska inriktningen. Den strategiska inriktningen för 2008-2011 består av två huvudområden; hållbar utveckling samt effektiv organisation. Dessa huvudområden är i sin tur indelade i åtta målområden. Under respektive målområde finns i sin tur strategiska mål som följs upp med hjälp av indikatorer. De strategiska målen ska utvärderas och följas upp av kommunstyrelsen i delårsrapporten respektive årsredovisningens förvaltningsberättelse. Vidare ska revisorerna bedöma måluppfyllelsen samt yttra sig till fullmäktige om denna. För att möjliggöra utvärdering, uppföljning och

bedömning av måluppfyllelse är det nödvändigt att antalet mål är rimligt samt att målen är konkreta och mätbara. Flertalet indikatorer följs upp i årsredovisningen, men några även i delårsrapporten.

Den strategiska inriktningens målområden är:

Hållbar utveckling

- Delaktighet och engagerade invånare
- Goda livsvillkor
- God utbildningsnivå och arbete åt alla
- God miljö
- Hållbar tillväxt

Effektiv organisation

- Effektiva och tydliga tjänster
- Attraktiv arbetsgivare
- Ekonomi i balans

För de flesta av de strategiska målen görs en slutlig utvärdering först till årsbokslutet, varför en totalanalys av måluppfyllelse inte är möjlig. Av de åtta målområdena följer dock sju i huvudsak planeringen. Det målområde som kräver åtgärder är god utbildningsnivå och arbete åt alla. På detta område har kunskapsresultaten i grundskolan och gymnasieskolan försämrats. Därtill har försörjningsstödet ökat trots att den öppna arbetslösheten minskat under året. Kommunstyrelsen föreslås bevilja skolan 6 mnkr i extra anslag under hösten 2010 i syfte att förbättra kvaliteten i skolan. För att minska försörjningsstödet har ett fullmäktige beslutat om ett samarbete med arbetsförmedlingen kring arbetsmarknadsåtgärder.